

og den polytekniske Lærestanstalt vedkommende Lønningsforhold.

(Lovforslaget findes i Tillæg A).

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Brandes: Jeg skal ikke længe opholde det høje Thing, som maaste havde haabet, at denne Sag ligesom tidligere kunde hurtig glide over i det Udvalg, der venter den. Der er imidlertid, siden denne Sag sidst var for, fremkommet nogle Oplysninger, hvorpaa jeg vil henlede det høje Things Opmærksomhed. Det foreliggende Forslag har jo dels en økonomisk, dels en meget betydningsfuld organisatorisk Side for Universitetets Vedkommende. Værdige Medlemmer ville erindre, at vi ifjor ved forskellige Leiligheder kom til at behandle Universitetsforholdene, dels dengang det nu atter foreliggende Lovforslag var under Forhandling, dels dengang der forhandlede om Lovforslaget angaaende Universitetets Kapitalformue, og endelig dengang der forhandlede om Nedsættelsen af et Udvalg til Behandling af det høiere Undervisningsvæsen, et Udvalg, som forøvrigt ikke naaede til at behandle Universitetets Forhold, da Samlingen blev afbrudt, dengang vi vare naaede til Daab om en fælles Indfisking angaaende Skolevæsenet. Men siden den Tid er der som sagt fremkommet nogle Aktstykker angaaende Universitetets Omordning, og da maaste ikke alle Medlemmer af det høje Thing have haft Leilighed til at blive bekendte med disse, vil jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden derpaa. Sagen er nemlig den, at det foreliggende Lovforslag til en vis Grad er et Stykke af en Reform af Universitetsforholdene, og med Hensyn heril har det jo sin Interesse at se, hvorledes Universitetet stiller sig til en Reform af det hele Universitetsvæsen. Nu er der udgivet en Narbog for Universitetet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goss). Dengang vi ifjor behandlede denne Universitetsfag, var det meget hyppigt, at der fra alle de Sider her i Salen, som ikke hørte til Regjeringens nærmeste Benner, fremkom Udtalelser om, at man i høi Grad ønskede, at der kunde tilveiebringes en ny Fundats for Universitetet. Den høitærede Kultusminister udtalte sig, saavidt jeg erindrer, slet ikke derom, gav intet Løfte eller Tilfagn, men derimod yttrede det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goss) ved en af disse Leiligheder — jeg husker ikke hvilken — at ogsaa Universitetet ansaa det for at være heldigt, om man kunde samle de forskellige spredte Bestemmelser angaaende Universitetet i en kodificeret, revideret og samlet Fundats, og at Sagen allerede var sat i Gang fra Højstolens Side under den forrige Kultusministers Initiativ. Jeg misforstod dengang det ærede Medlem, idet jeg nemlig forstod ham saaledes, at

der var Tale om Tilveiebringelsen af en ny Fundats; det var Ordet „revideret“, som gjorde, at jeg saaledes misforstod ham, men siden har jeg indset, at han ikke har ment, ikke har kunnet mene det saaledes. Dette Ord „revideret“ skal kun forståes som et Gjennemsyn af de gamle Bestemmelser, uden at man tænker paa, at der deraf skulde fremkomme noget som helst Nyt. I den Narbog, som nu foreligger, er der en Brevveksling mellem Kultusministeriet og Konsistorium angaaende Tilveiebringelsen af en saadan Fundats. Kultusministeriet skriver til Konsistorium og gjør opmærksom paa, at den gamle Fundats fra 1788 maa anses for antikeret baade i og for sig og paa Grund af de talrige Forandringer ved Reskripter og andre Bestemmelser, som den i Tidernes Løb er undergaaet, og retter derfor det Spørgsmaal til Konsistorium, om det ikke finder det tidsvarende at skrive en ny Fundats, saameget mere som dette Lovforslag og flere andre skulle forelægges Rigsdagen, hvor det da er høit sandsynligt, at man derved vil komme ind paa disse forskellige, Universitetet vedrørende Forhold. Derfor spørger Ministeren, om ikke Konsistorium vil sige, hvad der efter dets Skjøn maa ske for at tilveiebringe en saadan ny Fundats. Herpaa svarer saa Konsistorium Følgende — jeg tror ikke, man let skal kunne finde en saa ubarmhertig Afvisning af en Ministers Henvendelse som denne. Det begynder med at erklære, at det aldeles ikke kan se, at dette Lovforslag her, skjøndt det som sagt indeholder organisatoriske Bestemmelser for Universitetet, har Noget som helst at gjøre med dets øvrige Organisation. Denne hviler paa en almindelig Fundatsbestemmelse, der efter Konsistoriums Mening hører ind under den udøvende Magt, hvormod dette Lovforslag, som det jo ogsaa nu viser sig, er kommet til at høre under Lovgivningsmagten. Universitetet erklærer — jeg tillader mig at oplæse et Par Linier derom — „at det nu er umuligt at samle alle om Universitetet gjældende Normer i en eneste Fundats uden fuldstændig at forrykke det nu bestaaende Forhold mellem den lovgivende og udøvende Magts Myndighed i akademiske Anliggender til Skåde for den sidste.“ Det vil altsaa sige, at man ønsker at forbeholde den udøvende Magt, i dette Tilfælde nærmest Universitetet selv, Myndigheden over Fundatsen for Universitetet, og at den lovgivende Magt ikke har Noget som helst at gjøre med denne. Den lovgivende Magt har kun dermed at gjøre, forsaavidt der kræves Bevillinger til Universitetet, saadanne Bevillinger er man nu engang nødt til at lade gaa gennem Rigsdagen, og saafremt disse Lønninger, der her foreslaas til visse nye Poster, skulle bevilges, saae vi altsaa for saa vidt Noget at gjøre med Universitetet, men udenfor dette Lovforslag erklærer Konsistoriet, at Rigsdagen Intet som helst igrigt har at bestille lige overfor Universitetet. Universitetet har alene selv at træffe